

PLAN DE ACTIUNE SOCIALA SI DE MEDIU PARCUL EOLIAN CRUCEA NORD

Draft

Septembrie 2013

PLAN DE ACTIUNE SOCIALA SI DE MEDIU

Parcul Eolian Crucea Nord, Romania

Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare („BERD”), Eksport Kredit Fonden (EKF) si Erste Group Bank AG (Erste), denumite impreuna Bancile, intentioneaza sa acorde sprijin financiar societatii Crucea Wind Farm S.A („CWF,” sau „Clientul”), in vederea proiectarii, constructiei si operarii unui parc eolian de 99MW in jud. Constanta, Romania. Proiectul este intitulat „Parc eolian Crucea Nord 99 MW (cu extindere optionala pana la 108 MW)” si va fi detinut si operat de catre CWF, al carui actionar majoritar este STEAG GmbH („Sponsorul”). Parcul va include 33 (respectiv dupa extindere 36) turbine eoliene, racordate la o noua statie electrica, o noua statie de transformare Stupina 2, se vor construi 6 km de cai noi de acces si se vor moderniza/restaura aproximativ 45 km de cai existente.

In conformitate cu prevederile legislatiei romanesti, CWF a evaluat impacturile potientiale ale proiectului in Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) si i s-a eliberat autorizatiile de constructie aferente proiectului. Inainte si in timpul lucrarilor de constructie si apoi pe parcursul perioadei de functionare a proiectului, CWF va trebui sa implementeze o serie de actiuni in vederea prevenirii, diminuarii sau controlarii impacturilor potential semnificative sociale si asupra mediului identificate in pachetul EIA, ca parte din evaluarea sociala si de mediu solicitata de catre Banci. Aceste actiuni sunt rezumate in prezentul Plan de Actiuni Sociale si de Mediu. PASM va face parte din acordul de finantare dintre CWF si Banci. Modul de indeplinire al actiunilor necesare va fi cel putin anual raportat lui BERD, Erste si EKF de catre CWF si poate fi auditat sau evaluat in alte moduri de catre BERD, Erste si EKF in timpul constructiei si functionarii proiectului.

Tabelul de mai jos reprezinta Planul de Actiuni Sociale si de Mediu (PASM)¹. Acesta identifica actiunile care se impun, baza cerintei respective, termenul de impementare/realizare a actiunilor, criteriile cu ajutorul carora se poate stabili daca actiunea impusa a fost indeplinita cu succes si informatia care urmeaza a fi raportata catre Banci. CWF va fi responsabila cu implementarea tuturor actiunilor. In cazul in care anumite lucrari sunt subcontractate altor societati, va avea responsabilitatea de a asigura conformitatea acestora cu cerintele PASM, chiar daca supravegherea directa este realizata de un alt contractant de acelasi nivel. Aceasta masura va fi respectata prin includerea unor cerinte relevante in contracte si subcontracte si prin supravegherea si supervizarea directa exercitata de CWF si/sau contractantul responsabil cu supervizarea, in functie de necesitati.

Asa cum s-a convenit intre BERD, EKF, Erste si CWF, prezentul PASM poate fi periodic supus revizuirii, in timpul derularii proiectului. Modificarile aduse acestuia vor respecta prevederile legislatiei romanesti sau a cerintelor BERD, Erste si EKF cu privire la performanta sociala si de mediu.

---

¹ In scopul prezentului PASM „constructie” va include toate actiunile derulate pe teren in vederea pregatirii sau realizarii diverselor elemente componente necesare parcului eolian, inclusive turbinele, caile de acces si exploatare, liniile de transport electricitate, statia electrica. „Functionare” inseamna operarea si intretinerea tuturor echipamentelor si sistemelor in vederea obtinerii si transmisiei de electricitate. „Executarea proiectului” va include intreaga perioada afectata constructiei, functionarii si scoaterii din functiune a parcului.

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
0	Se vor pregati si inainta rapoarte catre Banci cu privire la aspectele de mediu, sociale, in domeniul sanatatii si securitatii in munca (SSM), inclusiv starea fiecarui element PASM si conformitatea cu Cerintele de executie corespunzatoare	BERD, Erste si EKF	- Inainte de punerea in functiune - Anual, in timpul functionarii	Pregatirea si transmiterea rapoartelor intr-un format si cu un continut convenite de comun acord
1	PR 1: Management si evaluare sociala si de mediu			
1.1	Se vor dezvolta si implementa in mod integrat sisteme de management de mediu, social si SSM, echivalente celor prevazute de ISO 9000, ISO 14001 si OHSAS 18001. <i>Nota: nu e necesarea certificarea.</i>	Cele mai bune practici BERD PR 1 IFC PS 1	- Dezvoltarea sistemelor inainte de inceperea activitatilor din fazele de constructie si operare - Implementarea pe parcusul fazei relevante	- Sistemele trebuie create de catre un consultant calificat, personalul trebuie instruit si apoi sistemele implementate. - Fiecare raport catre BERD, Erste si EKF va contine informatii cu privire la starea sistemelor, nivelul de dezvoltare, adoptare si implementare
1.2	Se va defini structura organizationala a proiectului, indicand in organigrama toate pozitiile cheie. Se vor numi si mentine in functie persoane responsabile cu asigurarea conformitatii sociale si de mediu, a cerintelor SSM, care vor raporta direct managerului de proiect si ulterior conducerii CWF.	Cele mai bune practici BERD PR 1 IFC PS 1	- Definirea cadrului structural: in 30 de zile de la definitivarea clauzelor financiare - Persoana (ele) numite in functie: pe durata constructiei si functionarii	- Definirea organizarii proiectului - Furnizarea organigramei catre BERD, Erste si EKF - Desemnarea responsabililor - Comunicarea catre BERD, Erste si EKF a calificarilor persoanelor, impreuna cu primul raport - Responsabilul va fi pastrat in functie permanent

² Elementele care trebuie raportate catre Banci vor fi prezentate in cadrul rapoartelor indicate la punctul 0, cu exceptia cazurilor cand se prevede diferit.

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
1.3	Se vor stabili si implementa, la nivelul proiectului, politica si procedurile cu privire la supravegherea planificarii si performantei antreprenorului in domeniul mediului, sanatatii si securitatii in munca si social (MSSMS), in timpul derularii lucrarilor de constructie, precum si a altor antreprenori, care sa cuprinda (cel putin): - Includerea unor cerinte relevante din PASM in contracte/subcontracte - Stabilirea clara a responsabilitatilor STEAG si ale contractantului MSSMS - Inspectii periodice la santierul antreprenorului - Suficiente rapoarte ale antreprenorului pentru a permite CWF sa includa anumite date relevante in rapoartele transmise Bancilor, precum si pentru a permite evaluarea necesitatii impunerii actiunilor corective - Verificarea instruirii si/sau a acreditarilor profesionale ale personalului/managerilor responsabili pentru MSSM din partea antreprenorului.	Cele mai bune practici BERD PR 1 IFC PS 1	- Elaborarea/adoptarea: inainte de incheierea contractelor/ subcontractelor - Implementarea: in timpul derularii contractelor/ subcontractelor.	- Rapoartele MSSM catre Banci vor include informatii despre: - Descrierea programului si stadiul sau de progres - date semnificative in executie (numiri, inspectii, etc.) - Instruire - Rezumate ale proiectului si indeplinirii de catre antreprenor a cerintelor de mediu si SSM
1.4	Se vor obtine si respecta toate avizele si autorizatiile necesare	Legislatia romana BERD PR 1 IFC PS 1	- Obtinere: inainte de inceperea oricaror activitati pentru care se impune obtinerea anumitor avize sau autorizatii - Respectarea: pe durata derularii acelor activitati pentru care se solicita avizele si autorizatiile	- Toate avizele si autorizatiile obtinute - Rapoartele depuse la autoritatile competente, conform cerintelor - Nivelul de respectare a prevederilor raportat catre BERD, Erste si EKF

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i>Criteria de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
1.5	Implementarea Planului de management social si de mediu (PMSM)	PR BERD IFC PS 1	- Indicat in PMSM	- Raportarea catre BERD, Erste si EKF a partilor importante din cursul implementarii
1.6	A se acorda BERD toate informatiile si tot sprijinul solicitat pentru auditarea chestiunilor cheie indicate in prezentul PASM, in PMSM si avizele obtinute	BERD PR 1 Cele mai bune practici IFC PS 1	- In termen de 1 an de la punerea in functiune	- Informatii si sprijin acordat pentru realizarea auditului - Abordarea recomandarilor Bancilor - Convenirea cu BERD, Erste si EKF asupra monitorizarii in continuare, daca este cazul
1.7	Se va elabora si mentine un registru/jurnal pentru evidenta tuturor permiselor necesare si a celor care au fost obtinute/transmise, inclusiv pentru evidenta conditiilor de autorizare si a urmaririi indeaproape a acestora	PR 1 BERD Legislatia romana IFC PS 1	Permanent, inainte si pe toata durata construirii si functionarii.	- Intocmirea si pastrarea registrului pentru evidenta permiselor - Raport catre BERD, Erste si EKF prin care se confirma conformitatea cu conditiile de autorizare inainte de inceperea lucrarilor de constructie si inainte de functionare - Raport catre BERD, Erste si EKF in momentul in care sunt indeplinite toate conditiile pentru inceperea constructiei si pentru inceperea functionarii comerciale

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

Nr. crt.	Actiunea	Sursa cerintei	Termen de realizare / durata	Criterii de implementare si evaluare Cerinte de raportare ²
2	PR2: Forta de munca si conditiile de munca			
2.1	Se va elabora si implementa un Plan privind Sanatatea si Securitatea in munca (PSSM) care sa dirijeze activitatile pe amplasamentul proiectului, in timpul pregatirii, construirii si functionarii acestuia si sa asigure ca antreprenorii au planuri echivalente. Cerintele care se vor include in Plan sunt, cel putin: - Analizarea riscurilor specifice fiecarui loc de munca si fiecarei sarcini si organe de comanda pentru toate activitatile; - Asigurarea echipamentului individual de protectie (EIP) cerinte privind situatiile de folosire a EIP si obligativitatea folosirii acestuia; - Instruirea intregului personal cu privire la securitate, in limba materna, cuprinzand riscurile si procedurile de securitate aplicabile locurilor de munca; - Analizarea si aprobarea de catre CWF a PSSM elaborate de antreprenori - Supravegherea din partea CWF a implementarii de catre contractori a masurilor de SSM, inclusiv a rapoartelor obligatorii - Documentarea statisticilor privind incidentele, inclusiv totalul orelor lucrate, timp pierdut, incidente soldate cu pierderea capacitatii de munca, rani grave/pierderi de vieti omenesti, etc.	BERD PR2 Cele mai bune practici IFC PS 2	- Plan CWF (sau antreprenor principal): elaborare inainte de inceperea constructiei si inainte de functionare, implementarea pe parcurs - Plan antreprenor: elaborare inainte de inceperea activitatilor antreprenorului pe santier, plementare pe parcursul derularii activitatilor	- Revizuire si aprobare plan CWF de catre un consultant independent pe chestiuni SSM - Transmitere plan(uri) SSM ale antreprenorului si aprobare de catre CWF (sau de antreprenorul responsabil cu supervizarea) - Raport catre Banci cu privire la aspectele legate de SSM, inclusiv la statistica privind incidentele si la stadiul instruirii (acordate personalului STEAG si antreprenorului) - Raport imediat catre Banci in cazul in care au loc accidente majore si/sau pierderi de vieti omenesti
2.2	Se vor elabora si implementa la nivel de proiect o politica si proceduri de Resurse Umane pentru a include aspect legate de relatia contractuala de munca, somaj, conditii de munca, aspect HR, considerate a fi	BERD PR 2 Legislatia romana IFC PS 2	In termen de 3 luni de la finalizarea clauzelor financiare	- Adoptare politica si proceduri HR - Verificarea si aprobarea politicilor si procedurilor antreprenorilor - Raportare catre BERD, Erste si

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

Nr. crt.	Actiunea	Sursa cerintei	Termen de realizare / durata	Criterii de implementare si evaluare Cerinte de raportare ²
	importante de catre societate, care se vor aplica de altfel tuturor subantreprenorilor care lucreaza pe proiect.			EKF a stadiului progresului in elaborare si adoptare politici si proceduri
2.3	Se va sprijini forta de munca locala, dupa cum urmeaza: - Se vor furniza informatii realiste cu privire la oportunitatile de angajare; - Se vor promova posturile vacante - Acolo unde este posibil, se vor angaja muncitori locali: se vor stabili si atinge tintele privind angajarea fortei de munca disponibile la nivel local, iar pentru posturile calificate si permanente se va avea in vedere instruire - Se vor acorda salarii care sa reprezinte cel putin media salariilor acordate in zona pentru posturile comparabile	Legislatia romaneasca PR 2 ale BERD Cele mai bune Practice IFC PS 2	Pe toata perioada derularii etapelor de construire si functionare, inainte de ocuparea posturilor libere	- Anunturi la nivel local pentru angajari - Organizare programe de instruire pentru muncitorii locali - Nivel salarii comparabil cu mediile regionale
2.3	Elaborarea si implementarea unei politici si proceduri de raportare a reclamatilor din partea angajatilor, care sa includa si personalul antreprenorului. A se include in politica de HR (punctul 2.1). <i>Nota: aceasta este o procedura distincta decat cea pentru partile interesate externe, ce face parte din Planul de implicare a partilor interesate de la punctul 10.</i>	BERD PR 2 IFC PS 2	Elaborare si implementare inainte de inceperea constructiei si pe parcursul executiei proiectului	- Transmiterea catre Banci (impreuna cu raportul de la punctul 0) a procedurii de solutionare a plangerilor si reclamatilor pentru revizuire si aprobare - Apoi, raportare catre Banci a reclamatilor si solutionarii plangerilor angajatilor, pe scurt
3	PR3: Prevenirea si reducerea poluarii			
3.1	A se identifica si implementa controale privind nivelul de zgomot si vibratie pe perioada constructiei. A se instala limitari de viteza, in special langa locuinte, pentru echipamente si vehicule, iar unde se poate, a se limita programul de lucru doar pe perioada zilei, a se lucra mai	Romanian law EBRD PR 3 IFC PS 3	- Implementare sistem de monitorizare zgomot si vibratii: pe perioada constructiei	- Asigurare nivel minim de deranj din cauza zgomotului - Raportare catre Banci a orice reclamatii privind nivelul de zgomot si a masurilor de atenuare luate

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
	putin in cursul week-end-ului			
3.2	A se monitoriza nivelul de zgomot la locuinte, la cerere, a se lua actiuni in vederea diminuarii sau controlarii zgomotului produs de turbine si/sau statia electrica, in vederea mentinerii nivelului de zgomot si deranj in limitele acceptate	BERD PR 3 Cele mai bune practici IFC PS 3	- Monitorizare la cerere, - Control/diminuare oricand este nevoie	- Mentinere la minim nivel deranj provocat de zgomote - Raportare catre Banci a orice reclamatii privind nivelul de zgomot si a rezultatelor monitorizarii
3.3	A se identifica si implementa cele mai bune practici in vederea gestionarii generarii de praf, inclusiv protectia de praf, irigarea sau umezirea drumurilor in conditii de ariditate, prevenirea formarii de noroi pe drumurile publice, controlul vitezei, etc.	BERD PR 3 Cele mai bune practici Legislatia romana IFC PS 3	- Definirea procedurilor si instruirea soferilor / muncitorilor: cat timp este nevoie - Implementare: pe parcursul fazei de constructie, oricand va fi nevoie	Asigurare deranj minim din cauza prafului
3.4	Elaborarea si implementarea unui plan de management amenajari teren pentru infrastructura proiectului, care sa includa protectia florei la constructia statiei, depozitarea si re folosirea stratului vegetal, readucerea la stadiul initial si replantarea terenului afectat, dupa finalizarea activitatilor de constructie. A se folos soiuri de plante native pentru replantare.	BERD PR 3 Cele mai bune practici IFC PS 3	Readucere teren la starea initiala, replantare flora, inainte de punerea in functiune	- Recoltare strat vegetal, conservare si re folosire - Replantare soiuri de plante locale - Covor vegetal de plante locale care s-a prins si se poate intretine in mod independent - Raportare catre Banci a fazelor importante din program
3.5	Elaborare si implementare programe de gestiune a deseurilor create in fazele de constructie si functionare, care sa acopere toate deseurile lichide si solide rezultate in urma activitatilor (chimicale, resturi constructie, surplus pamant excavat, deseuri menajere, etc.). Maximizare prelucrare deseuri, reutilizare, reciclare. A se asigura ca gestiunea de deseuri in afara	BERD PR 1, 3 Cele mai bune practici Legislatia romana IFC PS 3	- Elaborare: inainte de management deseuri - Implementare: de-a lungul realizarii proiectului	Faza de elaborare: - Revizuirea si/sau aprobarea planului de catre autoritati, daca este nevoie - Solicitarea conformitatii cu cerintele pentru toate contractele incheiate - Raportare catre Banci a stadiului

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i>Criteria de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
	santierului este indeplinita de catre societati autorizate si se efectueaza in locuri permise			progresului si aprobarii Implementare: - Deseurile trebuie gestionate conform planului aprobat - Raportari catre autoritatile competente, conform prevederilor avizelor obtinute - Raportari catre CWF de catre toti antreprenorii cu privire la cantitatile, tipurile si gestionarea deseurilor solide - Raportari catre BERD, Erste si EKF asupra stadiului implementarii planului - Notificare Bancu si autoritati competente imediat asupra incidentelor importante si masurile luate

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
4	Sanatate, siguranta si securitate la nivelul comunitatii			
4.1	Se vor elabora si implementa – si vor trebui implementate de catre antreprenori – unele proceduri (formale, informale, in functie de caz) in vederea protejarii sanatatii si securitatii publicului, care sa includa, cel putin: - Planul de management al traficului aplicabil tuturor conductorilor auto si operatorilor utilajelor (limite de viteza, instruire, rute care trebuie urmate si rute care trebuie evitate, etc); - Panouri publice care sa semnalizeze lucrarile de construire desfasurate in apropiere de zonele deschise publicului si pe drumurile publice; - Paza, conform necesitatilor, in vederea prevenirii accesului neautorizat la locatiile proiectului si instruirea corespunzatoare a paznicilor; - Anuntarea autoritatilor locale si a locuitorilor din apropiere inainte de efectuarea unor activitati majore si de episoade cu trafic aglomerat; - Panouri/semne/bariere de avertizare cu privire la pericole in vederea prevenirii accesului la echipamentele si utiliajele sub tensiune si la alte zone periculoase; - Se va face tot posibilul sa se minimizeze perturbarea si inchiderea drumurilor publice;	BERD PR 4 Cele mai bune practici IFC PS 4	- Elaborarea procedurilor: inainte de inceperea lucrarilor majore - Implementare: pe toata durata executarii lucrarilor de constructie	- Consultarea cu autoritatile locale cu privire la trafic, anunturi, etc; - Consultarea cu administratia traficului/drumurilor asupra planului de management al traficului - Transmitere planuri catre BERD, Erste si EKF impreuna cu primul raport de la pct. 0 - Raport catre Banci cu privire la managementul si siguranta traficului, securitate, alte activitati, inclusiv incidentele/accidentele care implica publicul
4.2	Se vor stabili si pune in aplicare norme de conduita a muncitorilor in raporturile cu locuitorii din zona si cu vizitatorii, in vederea prevenirii unor impacturi adverse	PR 4 ale BERD Cele mai bune Practice IFC PS 4	Aplicare pe intreaga durata a santierelor si angajarii muncitorilor nerezidenti in zona	- Fara incidente serioase intre muncitori si locuitorii din zona - Consultarea cu autoritatile locale cu privire la cele mai bune si

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
				potrivite metode de gestionare si control a situatiei si a conduitei publice ce trebuie adoptate - Raportare catre BERD, Erste si EKF a tuturor incidentelor
4.3	Se va minimiza volumul de munca efectuat dupa lasarea serii, in special activitatile care pot genera lumini puternice sau zgomot	PR 3, 4 ale BERD Cele mai bune practici	Pe intreaga durata a lucrarilor de constructie	- Notificare autoritati locale privind activitatile efectuate in afara programului de lucru
5	PR 5: Achizitionarea de terenuri, relocarea involuntara si dislocarea economica			
5.1	Se vor inlocui sau compensa la valoarea de inlocuire orice pierderi de natura economica pe care le-ar putea suferi o persoana, cauzate de derularea proiectului si/sau folosirea terenurilor de catre proiect, inclusiv de pierderea folosintei terenurilor comunale (indiferent daca aceasta folosinta este permisa sau nu), de prejudiciile aduse culturilor, vatamarea sau uciderea animalelor, pierderea accesului la terenuri, etc.	BERD PR 5 Legislatia romana IFC PS 5	Inainte de pierderile de natura economica, daca nu se ofera despagubiri	- Inlocuire si despagubire la valoarea reala de piata - Raport catre Banci privind pierderile suferite datorita implementarii proiectului si compensarile / inlocuirile oferite
6	PR 6: Conservarea biodiversitatii si managementul durabil al resurselor naturale vii			
6.1	Se va elabora si dezvolta un program de monitorizare a liliecilor si pasarilor pe perioada sezonelor de migrare, primavara si toamna, precum si pe perioada de imprecare si asezare (in principiu in timpul primaverii si verii). Focusul programului trebuie sa fie pe pasarile mari (pasari rapitoare, de balta si de apa) precum si asupra pasarilor care prezinta riuaturi aeriene de curtare. A se colecta suficiente date pentru a verifica sau aprofunda intelegerea asupra conditiilor de baza si riscurilor de impact si apoi a se identifica orice modificari	BERD PR 6 Cele mai bune practici IFC PS 6	- Elaborare: in termen de 60 de zile de la finalizarea clauzelor financiare - Implementare: in faza de constructie si cel putin in primii doi ani de functionare; ulterior, in functie de recomandarile de la pct. 6.3	- Revizuirea si aprobarea planului de catre un expert independent, revizuirea daca este posibil, de catre Societatea Ornitologica Romana - Raportare catre BERD, Erste si EKF a stadiului programului de monitorizare

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i>Criteria de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
	semnificative intervenite in datele colectate anterior.			
6.2	Elaborarea si implementarea unui program de monitorizare a mortalitatii pasarilor si liliecilor, la nivel de turbine si coloana de vant, cu accent pe sezoanele de migrare si imperechere	BERD PR 6 IFC PS 6	- Coloana de vant: pe parcursul lucrarilor de constructie si functionarii - Turbine: in timpul functionarii	- Revizuirea si aprobarea planului de catre un expert independent si revizuirea daca e posibil de catre Societatea Ornitologica Romana - Raportare rezumat rezultate monitorizare, inclusiv date asupra ratei anormale de mortalitate
6.3	Desemnarea unor experti independenti care sa faca o evaluare anuala a programelor de monitorizare sezoniera a liliecilor si pasarilor (6.1) si a ratei lor de mortalitate (6.2), precum si a rezultatelor obtinute, pentru a evalua impactul proiectului asupra liliecilor si pasarilor din zona si migratoare, si daca este nevoie, sa recomande schimbari operationale (gen viteza de rotatie sau ore de functionare in timpul perioadelor/orelor sensibile). Incepand cu anul 2, si apoi anual, expertul(ii) va(vor) face recomandari anuale cu privire la continuarea sau modificarea programului de monitorizare de la pct. 6.1 (dupa anul 4 pentru programul prevazut la 6.2).	BERD PR 6 Cele mai bune practici IFC PS 6	- Desemnare expert: inainte de inceperea functionarii - Pareri/rapoarte expert: inainte de inceperea functionarii si apoi anual pentru programele de monitorizare de la pct. 6.1 si 6.2.	- CV-ul expertului trebuie aprobat de BERD, Erste si EKF - Evaluarea raportului comunicat de expert, implementarea recomandarilor facute (daca este nevoie) - Trasmiterea raportului expertului catre BERD, Erste si EKF, inclusiv a propunerilor de modificare a parametrilor operationali
8	PR 8: Patrimoniul cultural			
8.1.	Se vor dezvolta si implementa procedurile privind descoperirile intamplatoare, inclusive instruirea muncitorilor si sefului de santier	BERD PR 8 Legislatia romana IFC PS 8	- Implementarea procedurii pe parcursul lucrarilor de constructie	- Dezvoltare si implementare procedura - Raportarea descoperiri intamplatoare catre autoritatile competente - Raportare catre BERD, Erste si

Plan de Actiune Sociala si de Mediu (PASM)

Parcul eolian Crucea Nord, Romania

<i>Nr. crt.</i>	<i>Actiunea</i>	<i>Sursa cerintei</i>	<i>Termen de realizare / durata</i>	<i> criteriile de implementare si evaluare Cerinte de raportare²</i>
				EKF a stadiului procedurii si descoperirilor intamplatoare
10	PR 10: Implicarea partilor interesate			
10.1	Se va implementa un Plan de Implicare a Partilor Interesate, care sa cuprinda mecanismul de solutionare a reclamatilor si anuntarea autoritatilor si a locuitorilor din apropiere atunci cand au loc episoade majore din etapa de construire. (vezi pct. 4.1)	BERD PR 10 Cele mai bune practici IFC PS 1	Pe toata durata lucrarilor de constructie si a functionarii	- Raport catre BERD, Erste si EKF cu privire la activitatile de implicare a partilor interesate si anuntarea autoritatilor - Raport sumar catre BERD, Erste si EKF asupra reclamatilor primite si metodelor de solutionare
10.2.	Se vor comunica periodic comunitatilor afectate date despre stadiul si progresul proiectului si implementarea prezentului PASM	BERD PR 10 Cele mai bune practici IFC PS 1	Bianual pe perioada lucrarilor de constructii si anual pe perioada functionarii	- Raport catre BERD, Erste si EKF cu privire la activitatile de implicare a partilor interesate - Raport catre comunitatile afectate cu privire la stadiul proiectului si planului